

2009			Agnieszka Rybińska <i>Zastępca Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości</i>
			Wyniki ewaluacji poddziałania 1.2.1 i 1.2.2 SPO WKP
			16-17 września 2009 r.

I etap ewaluacji działania 1.2 (2008 rok)

Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw

Badanie realizowane przez PARP przy współpracy z Krajowym Stowarzyszeniem Funduszy Poręzeniowych.

Badanie obejmowało dwa oddziaływania:

1.2.1 Dokapitalizowanie funduszy mikropożyczkowych

1.2.2 Dokapitalizowanie funduszy poręczeń kredytowych

Beneficjenci poddziałań:

- *regionalne i lokalne fundusze mikro-pożyczkowe*
- *regionalne i lokalne fundusze poręczeń kredytowych*

Ostateczni odbiorcy wsparcia:

- *podmioty korzystające z usług funduszy: mikro-, małe przedsiębiorstwa (w przypadku funduszy poręzeniowych również średnie)*

Celem badania było uzyskanie wiedzy na temat wpływu dokapitalizowania z działania 1.2 SPO WKP na działalność funduszy pożyczkowych i poręczeniowych.

Badaniem objęto dwie grupy funduszy:

- 1) **Beneficjentów poddziałania 1.2.1 i 1.2.2 SPO WKP**
- 2) **Pozostałe fundusze** – fundusze, które nie skorzystały z dotacji SPO WKP

Celem było poznanie opinii podmiotów niezaangażowanych, postronnych oraz możliwość odniesienia wyników beneficjentów do grupy porównawczej.

Badanie objęło całą populację funduszy pożyczkowych i poręczeniowych – odpowiednio **70** oraz **53** podmioty.

W badaniu wzięło udział:

- 59 funduszy pożyczkowych
 - **39 beneficjentów (100%)**
 - 20 innych funduszy (54%)
- 50 funduszy poręczeniowych
 - **29 beneficjentów (100%)**
 - 21 innych funduszy (87%)

FUNDUSZE POŻYCZKOWE

Ocena efektów poddziałania 1.2.1 SPO WKP

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZY POŻYCZKOWYCH

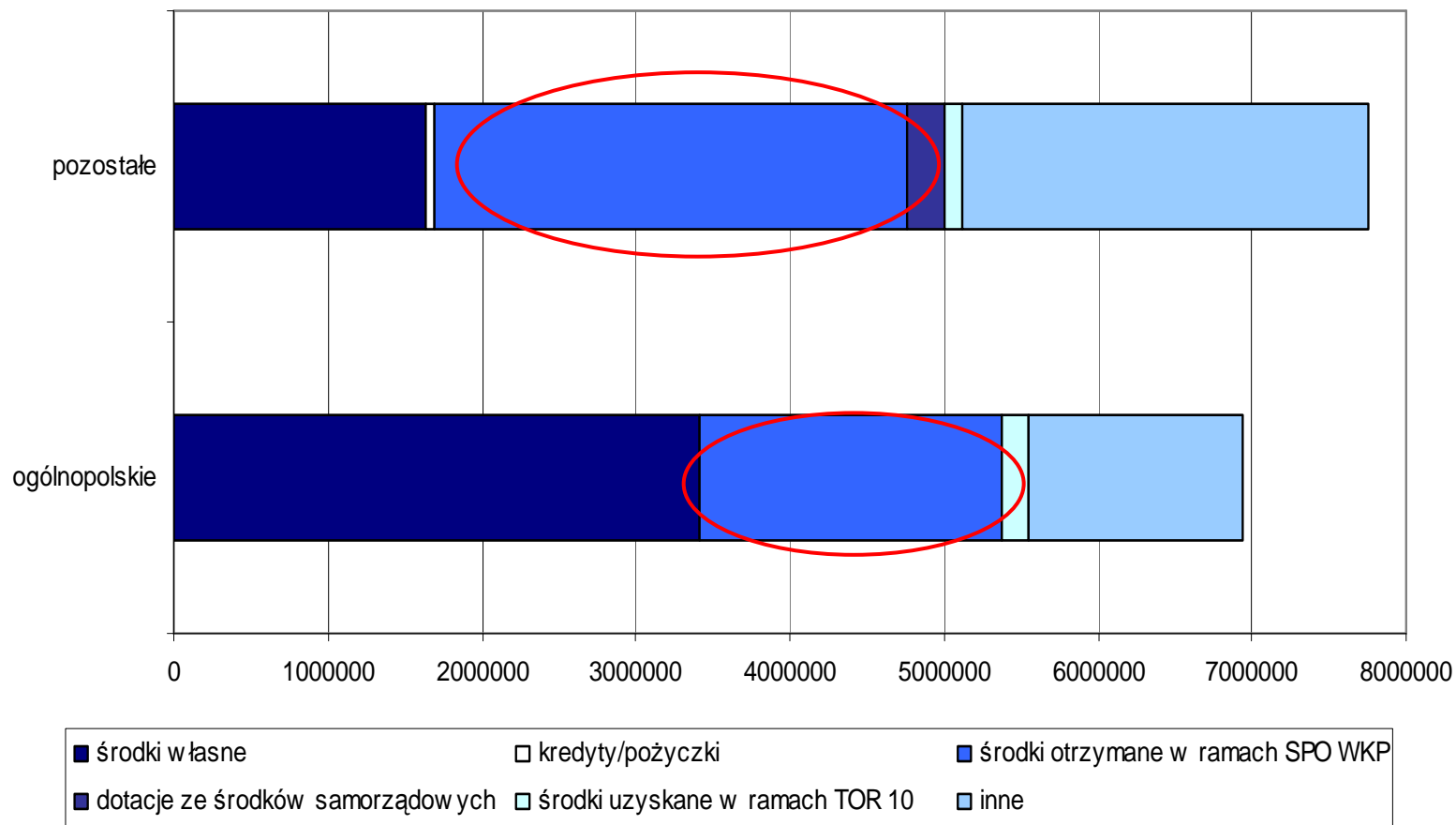
UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Struktura źródeł finansowania pożyczek ze względu na zakres terytorialny programu

UNIA EUROPEJSKA

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

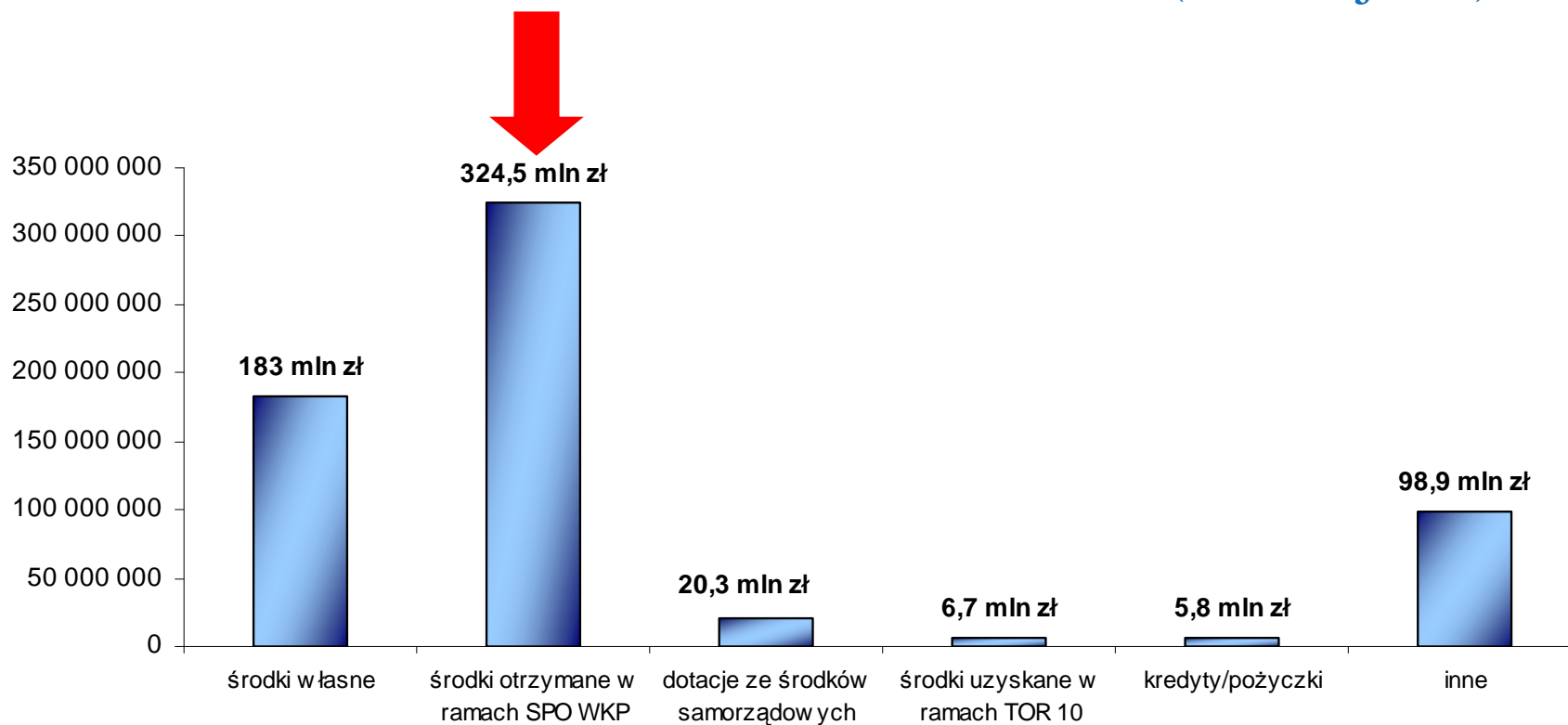
(średnie wartości programów w zł)

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Łączny kapitał funduszy pożyczkowych w podziale na źródła finansowania (beneficjenci)

UNIA EUROPEJSKA

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Parametry programów pożyczkowych

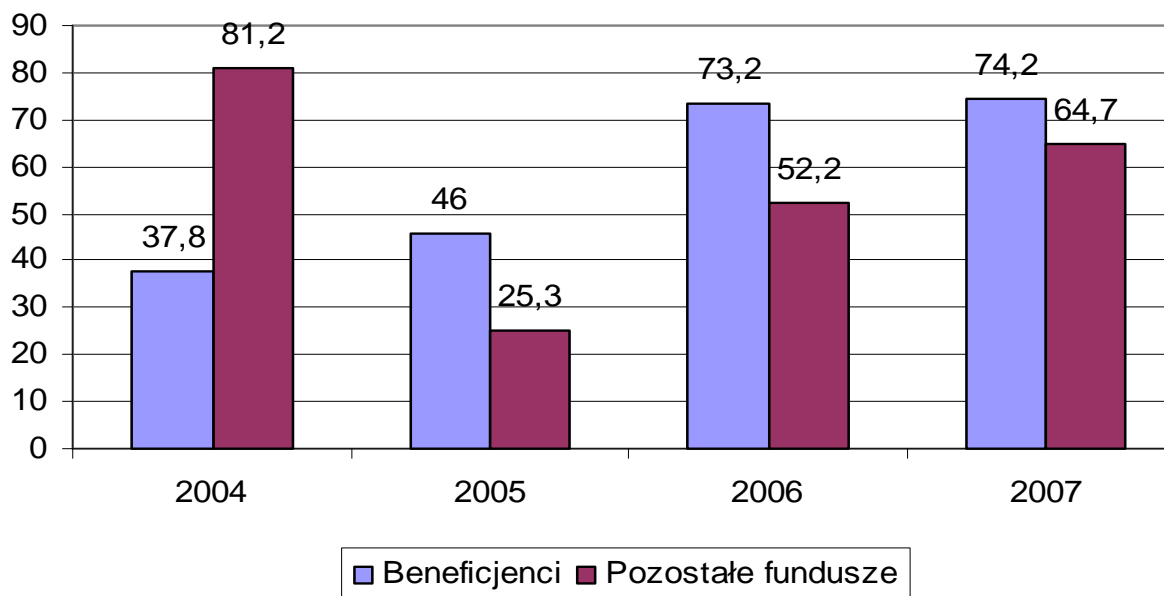
- Fundusze dokapitalizowane w ramach 1.2.1 SPO WKP realizowały w sumie **81 programów** (73,6%).
- Beneficjenci poddziałania 1.2.1 realizowali prawie 3 razy więcej programów niż fundusze, które nie skorzystały ze wsparcia SPO WKP.
- Biorąc pod uwagę wszystkie źródła finansowania, wartość przeciętnego programu realizowanego przez **beneficjentów** wynosiła **ok. 6,15 mln zł**, podczas gdy pozostałe fundusze wydawały średnio na program **2,7 mln zł** – czyli prawie trzykrotnie mniej od funduszy, które skorzystały z pomocy SPO WKP.

Parametry programów pożyczkowych cd.

- Średnioroczna liczba wniosków, o przyznanie pożyczek w okresie 2004-2007 wahała się między **39** w roku 2005 – a **71** w roku 2007

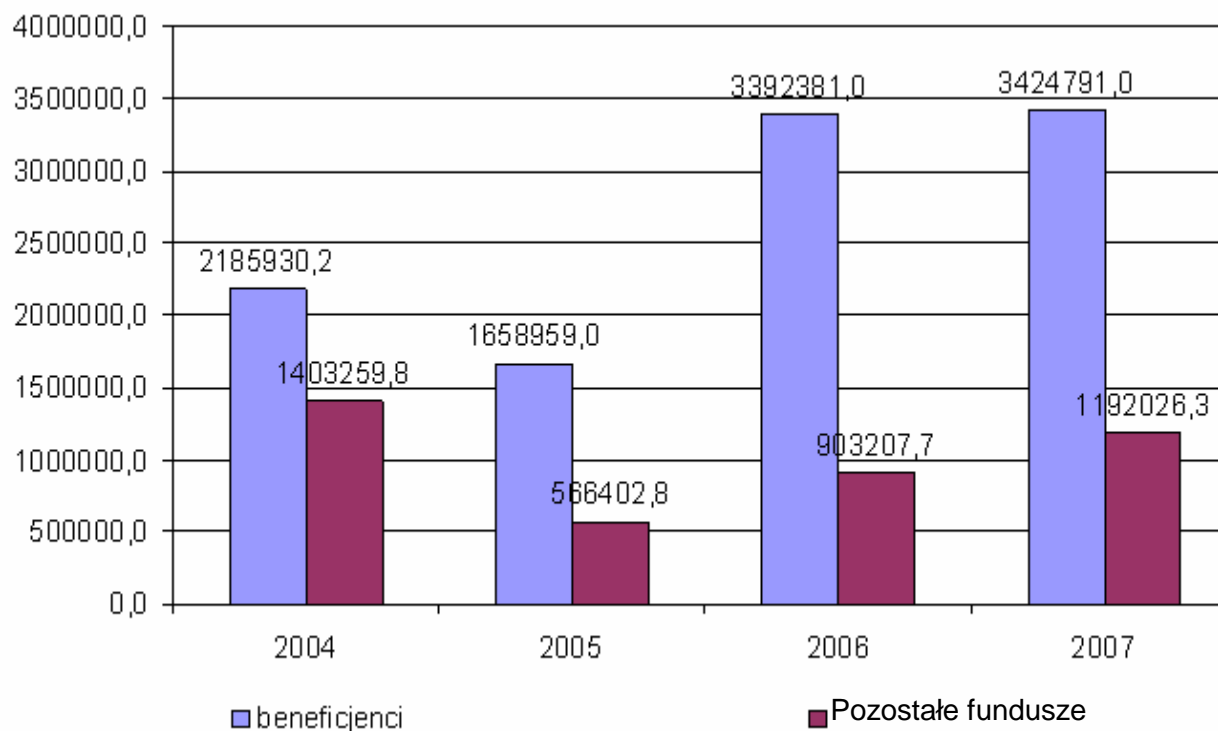

- Średnia liczba udzielanych finalnie pożyczek wynosiła - w tych samych latach - **35** do **64** pożyczek

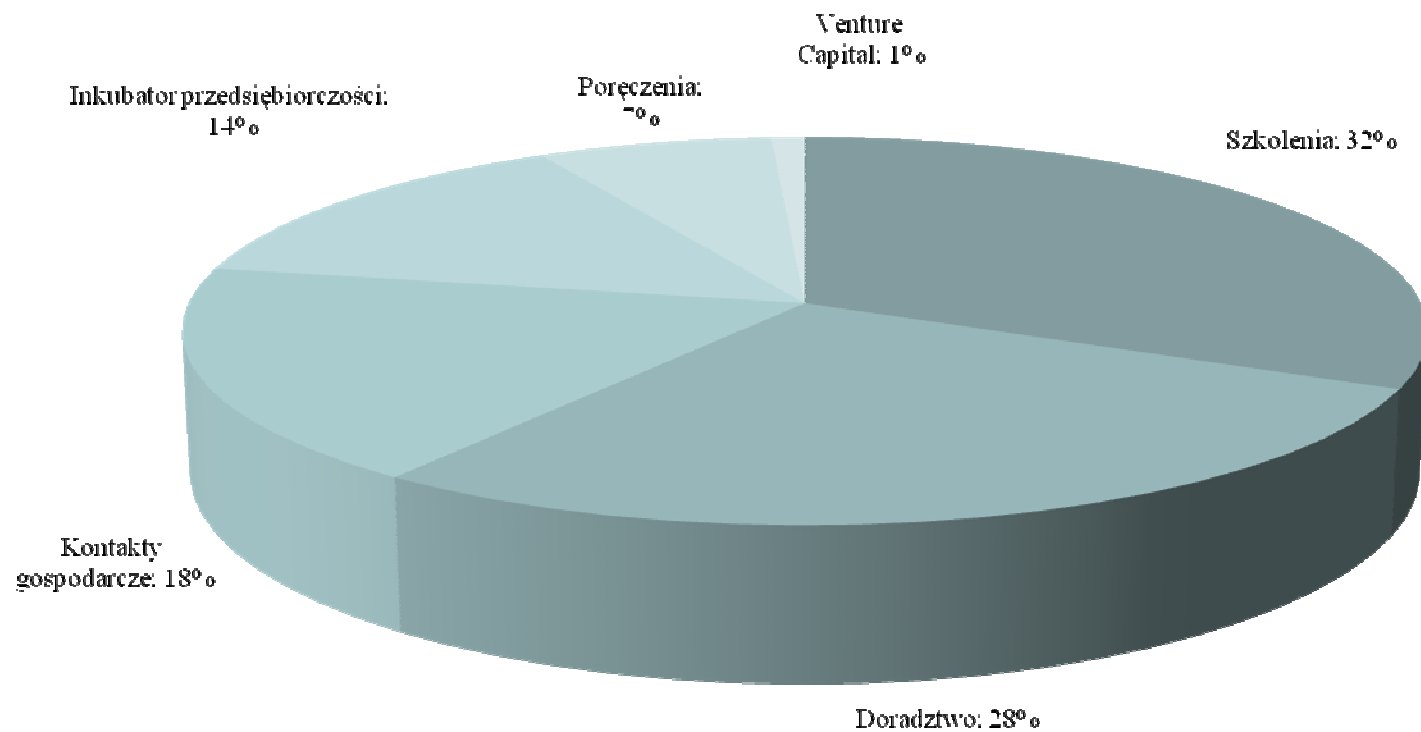

Wartość udzielonych pożyczek

- Łączna wartość udzielonych finalnie pożyczek wśród **beneficjentów** zawierała się w przedziale od **1,6 mln zł do 3,4 mln zł**.
- Pozostałe fundusze udzieliły zdecydowanie mniej pożyczek, które opiewały na mniejsze wartości (**od 560 tys. zł do 1,4 mln zł**).

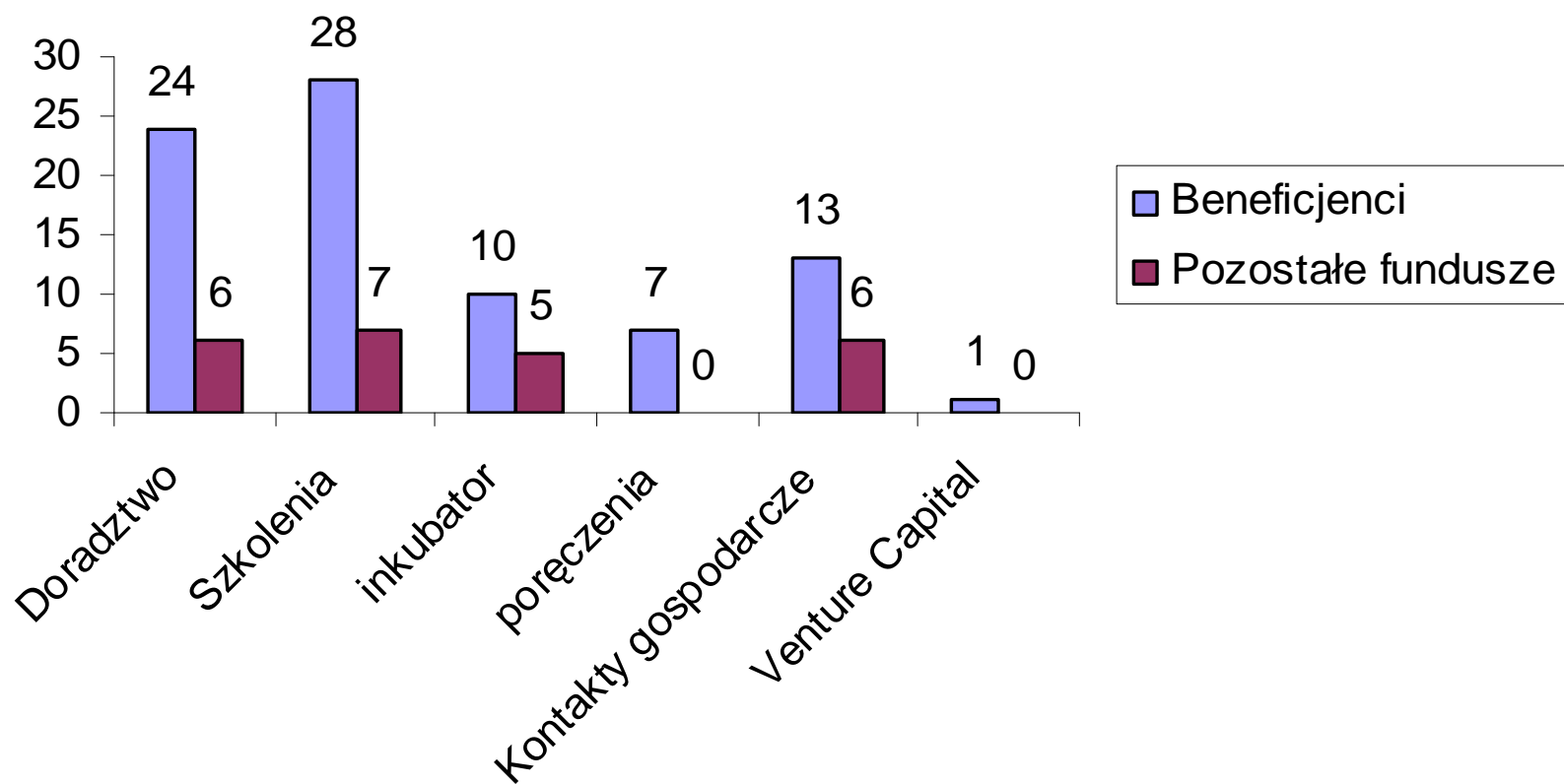

Dodatkowe usługi

Dodatkowe usługi

w podziale na beneficjentów i pozostałe fundusze

Fundusze pożyczkowe a banki

Wśród głównych **atutów funduszy pożyczkowych** respondenci wskazywali:

- **indywidualne** podejście do klienta
- przyjmowanie pożyczkobiorców, którzy rozpoczęli działalność gospodarczą i nie posiadają historii kredytowej (**start up**)
- **elastyczne** formy zabezpieczenia pożyczki
- **prostsze i szybsze** procedury
- **łatwiejszy przekaz** dla klienta.

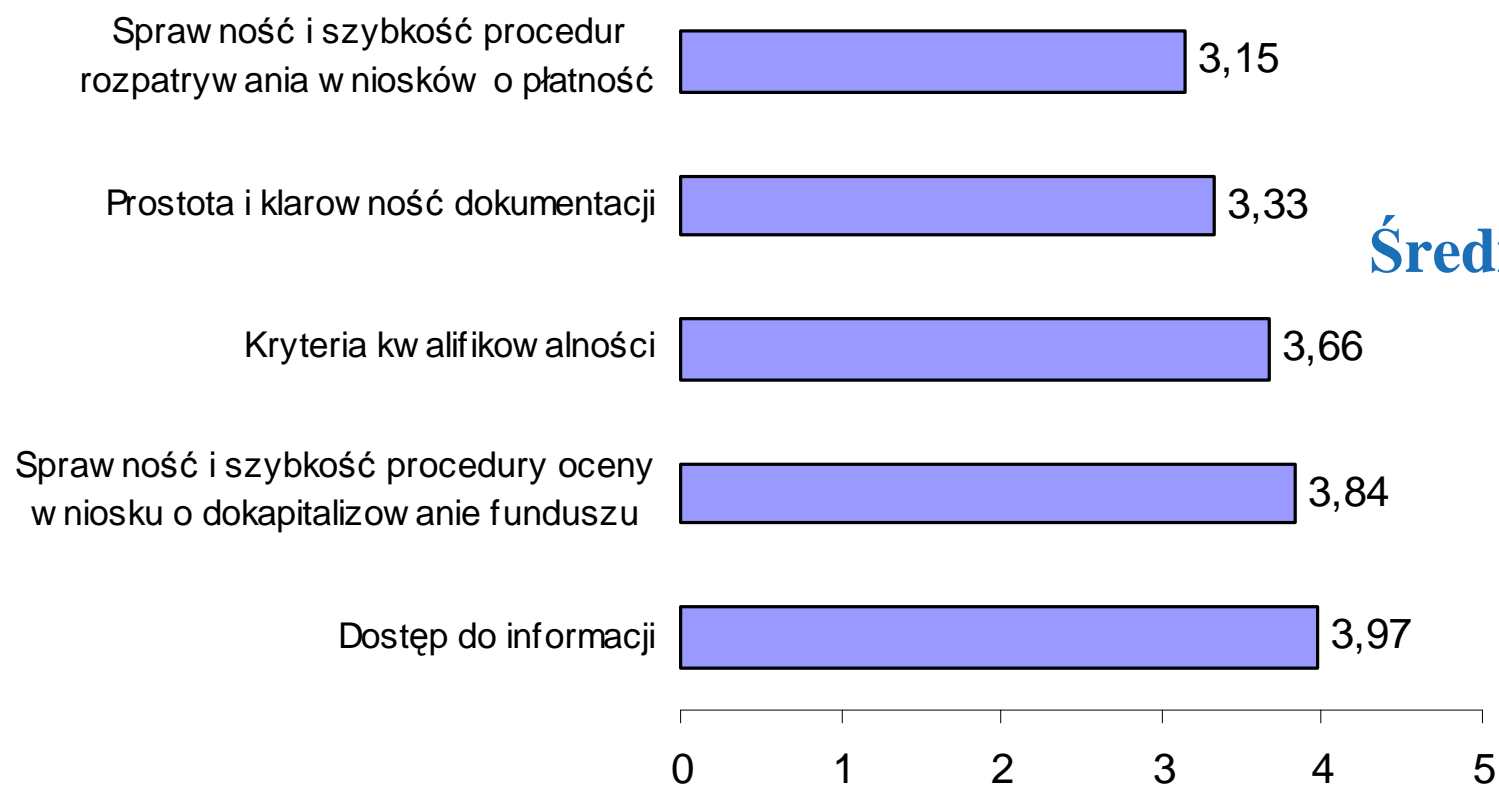
FUNDUSZE POŻYCZKOWE

Opinie i oceny przedstawicieli funduszy pożyczkowych

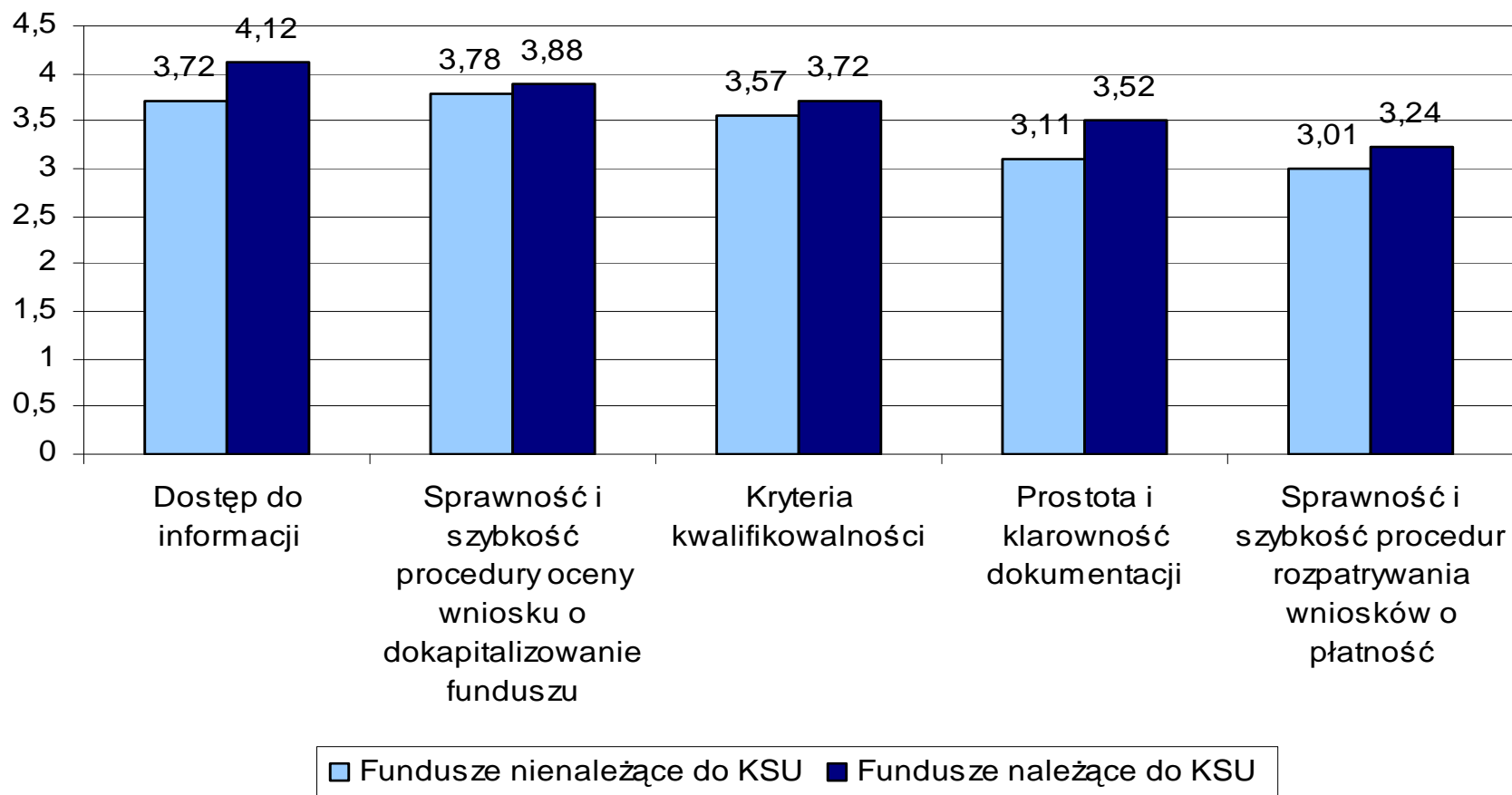
Poddziałanie 1.2.1 SPO WKP

w ocenie beneficjentów

Oceny poddziałania 1.2.1 SPO WKP wg przynależności do KSU

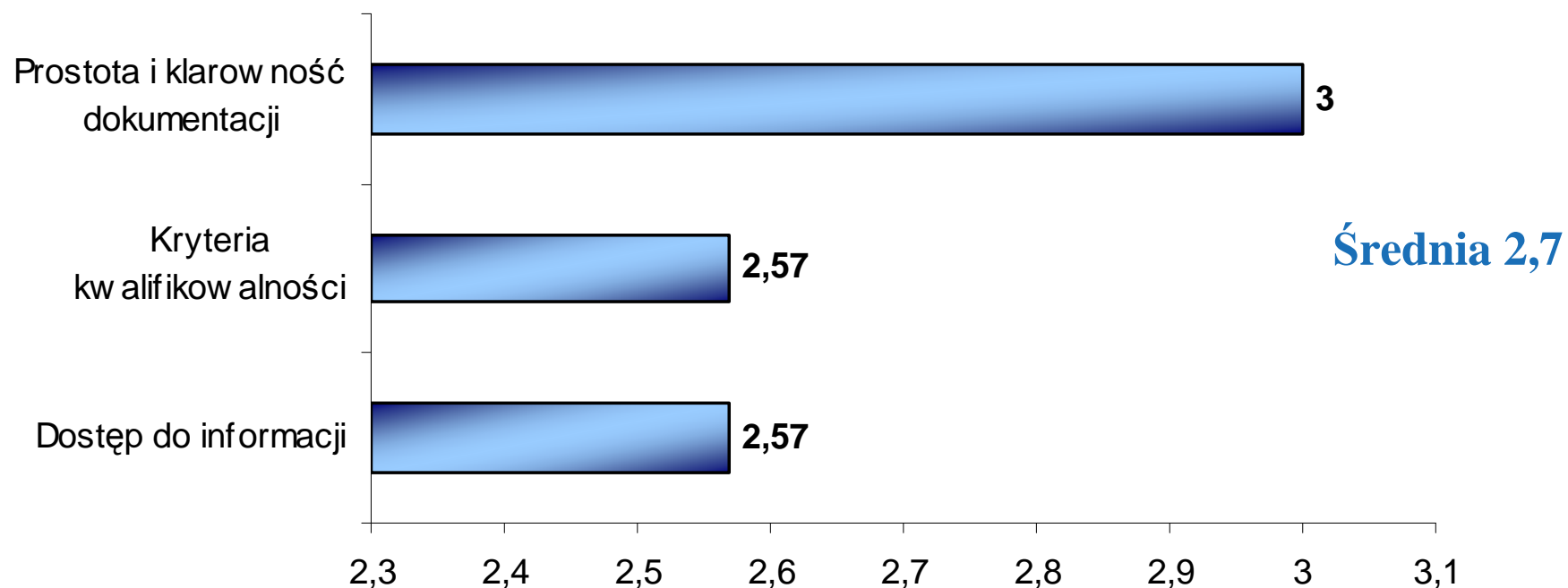

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Poddziałanie 1.2.1 SPO WKP w ocenie pozostałych funduszy

Skala od 1 do 5

UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Czy efekty udziału funduszu w SPO WKP w arte były poniesionych nakładów ? (TAK)

97,40%

Czy zasady udzielania w sparcia były dostosowane do potrzeb i charakteru działalności Państwa instytucji? (TAK)

97,40%

Czy zasady udzielania w sparcia 1.2.1 SPO WKP były dostosowane do potrzeb polskiego sektora MSP? (TAK)

84,60%

Czy zakres podmiotowy w sparcia ze środków 1.2.1 SPO WKP odpowiada społeczno-ekonomicznym potrzebom regionu? (TAK)

92,30%

Opinie i oceny beneficjentów

Co należałoby zmienić, aby zasady lepiej pasowały do potrzeb sektora MSP?

- Dopuszczenie wyższych kwot jednej pożyczki dla przedsiębiorstw
- Przedłużenie możliwego okresu spłaty pożyczki **15,4%**
- W przypadku pożyczek skierowanych do start-up uwzględnienie większego ryzyka funduszy

Efekty niespodziewane podczas realizacji projektu

- Konieczność utrzymania płynności akcji pożyczkowej ze środków własnych z powodu opóźnień w wypłatach transz dotacji
- Zawieszenie przyjmowania wniosków o pożyczki w oczekiwaniu na dotacje
- Trudności w zabezpieczeniu pożyczek
- Trudności w dotarciu do odbiorców pożyczek **12,8%**

Opinie i oceny beneficjentów

Czynniki mogące mieć negatywny wpływ na efekty końcowe projektu

- Zmieniające się akty prawne dotyczące programu SPO WKP
- Długie okresy oczekiwania na płatność **15,4%**
- Długo trwająca weryfikacja dokumentacji załączonej do wniosku o płatność

Opinie pozostałych funduszy

Powody nieskorzystania z dotacji SPO WKP

- Przyczyny finansowe – brak środków na wymagany wkład własny (30% kosztów kwalifikowanych projektu)
- Niespełnienie wymogów formalnych

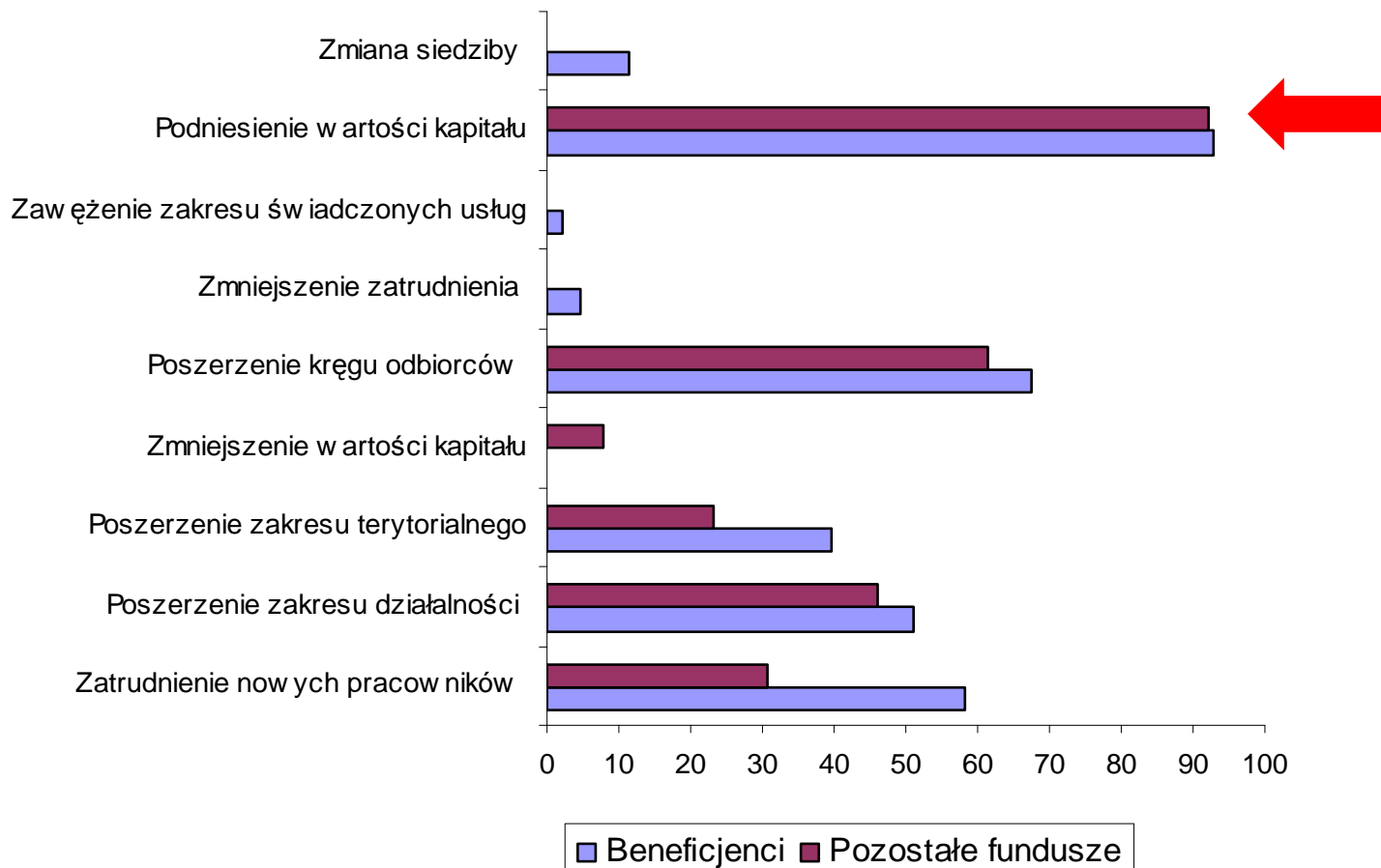
Plany na przyszłość w zakresie rozwoju działalności funduszy

- 92,9% funduszy pożyczkowych planuje **podnieść wartość kapitału funduszu**;
- 66,1% **poszerzyć krąg odbiorców**;
- 51,8% **zatrudnić** nowych pracowników;
- 50% **poszerzyć zakres** swojej działalności;
- 35,7% rozszerzyć terytorialny obszar działalności;
- 8,9% zmienić siedzibę funduszu;
- 3,6% zmniejszyć zatrudnienie;
- 1,8% zmniejszyć wartości kapitału funduszu;
- 1,8% zawęzić zakres świadczonych usług.

Prawie połowa funduszy planuje zatem dodatkowo poszerzyć zakres działalności i zakres terytorialny oraz zatrudnić nowych pracowników. Tylko jeden fundusz zamierza zawęzić zakres świadczonych usług oraz zmniejszyć wartość kapitału.

Plany na przyszłość beneficjentów i pozostałych funduszy (%)

FUNDUSZE POREŹCZENIOWE

Ocena efektów poddziałania 1.2.2 SPO WKP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

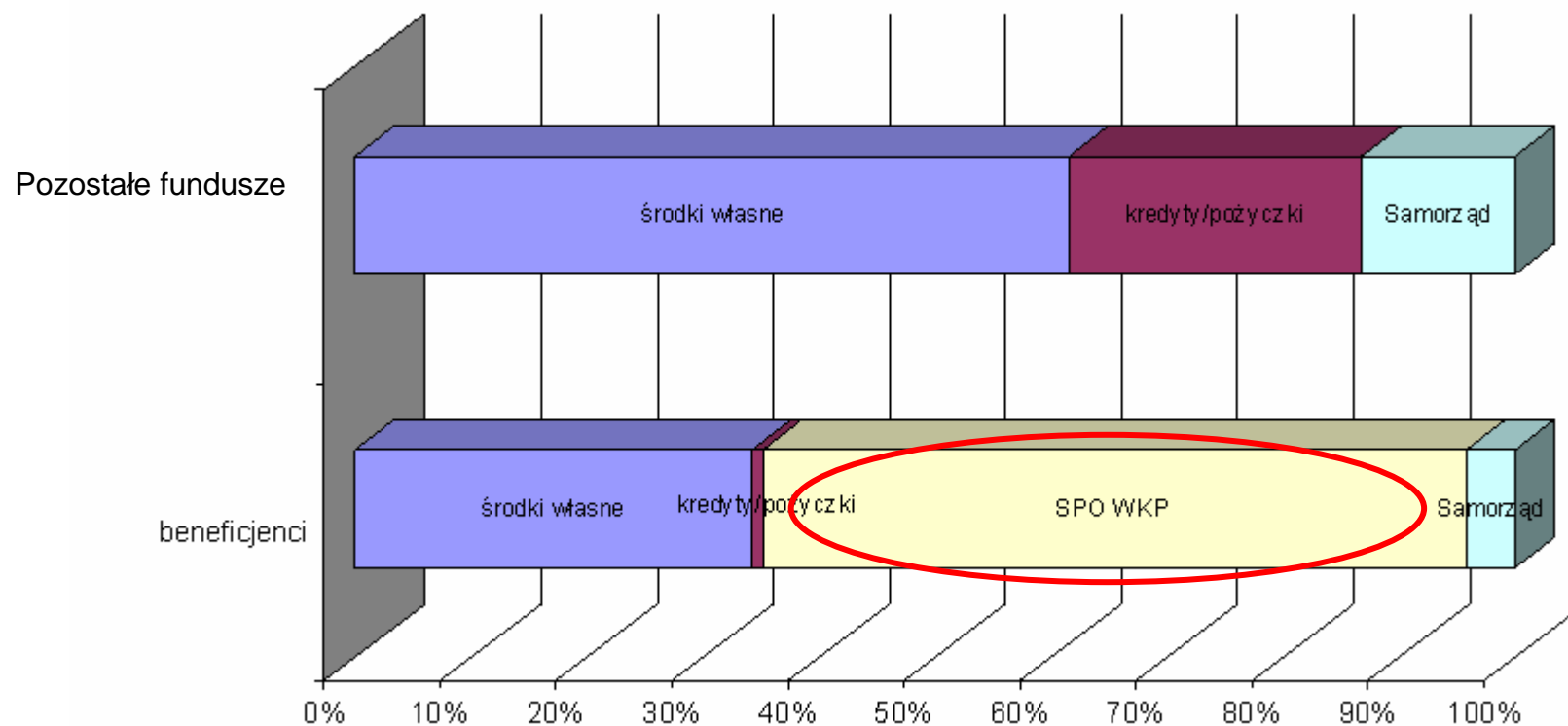
DZIAŁALNOŚĆ FUNUDSZY PORECZENIOWYCH

UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Struktura finansowania beneficjentów poddziałania

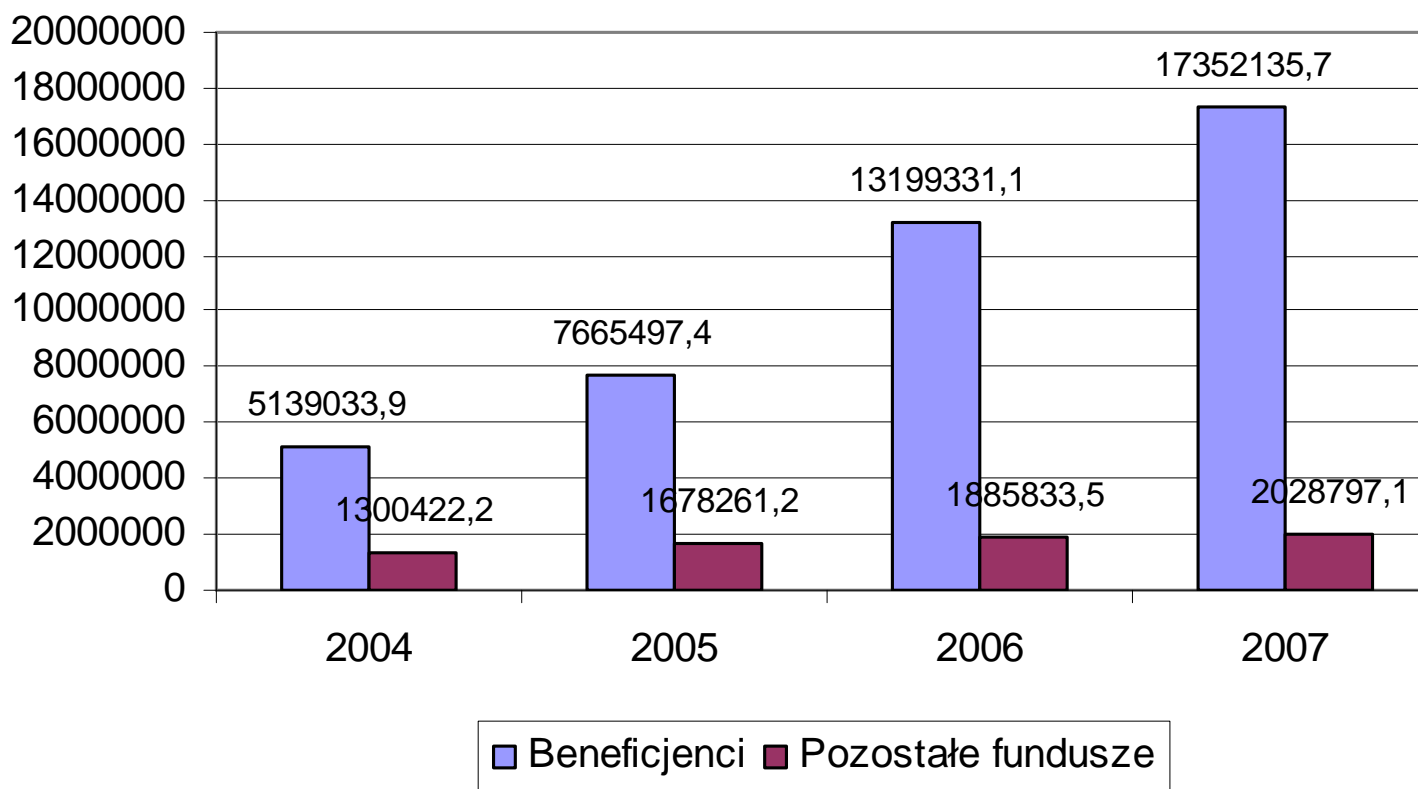
1.2.2 SPO WKP i pozostałych funduszy

Kapitał poręczycielski

Średnie wartości kapitału poręczycielskiego w danym roku wśród beneficjentów poddziałania 1.2.2 SPO WKP i innych funduszy (w zł)

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Parametry udzielanych poręczeń

- Wzrost **średniej wartości udzielanych poręczeń** –
w 2004 r. **12 mln zł**, 2007 r. **55 mln zł**
- Wzrost **średniej liczby przedsiębiorstw**, które uzyskiwały poręczenia
w danym roku w ramach jednego funduszu
w 2004 r. **33 firmy**, 2007 r. **94 firmy**
- Wzrost **średniej łącznej wartości** poręczonych kredytów –
w 2004 r. **6 mln**, w 2007 r. **23 mln zł**

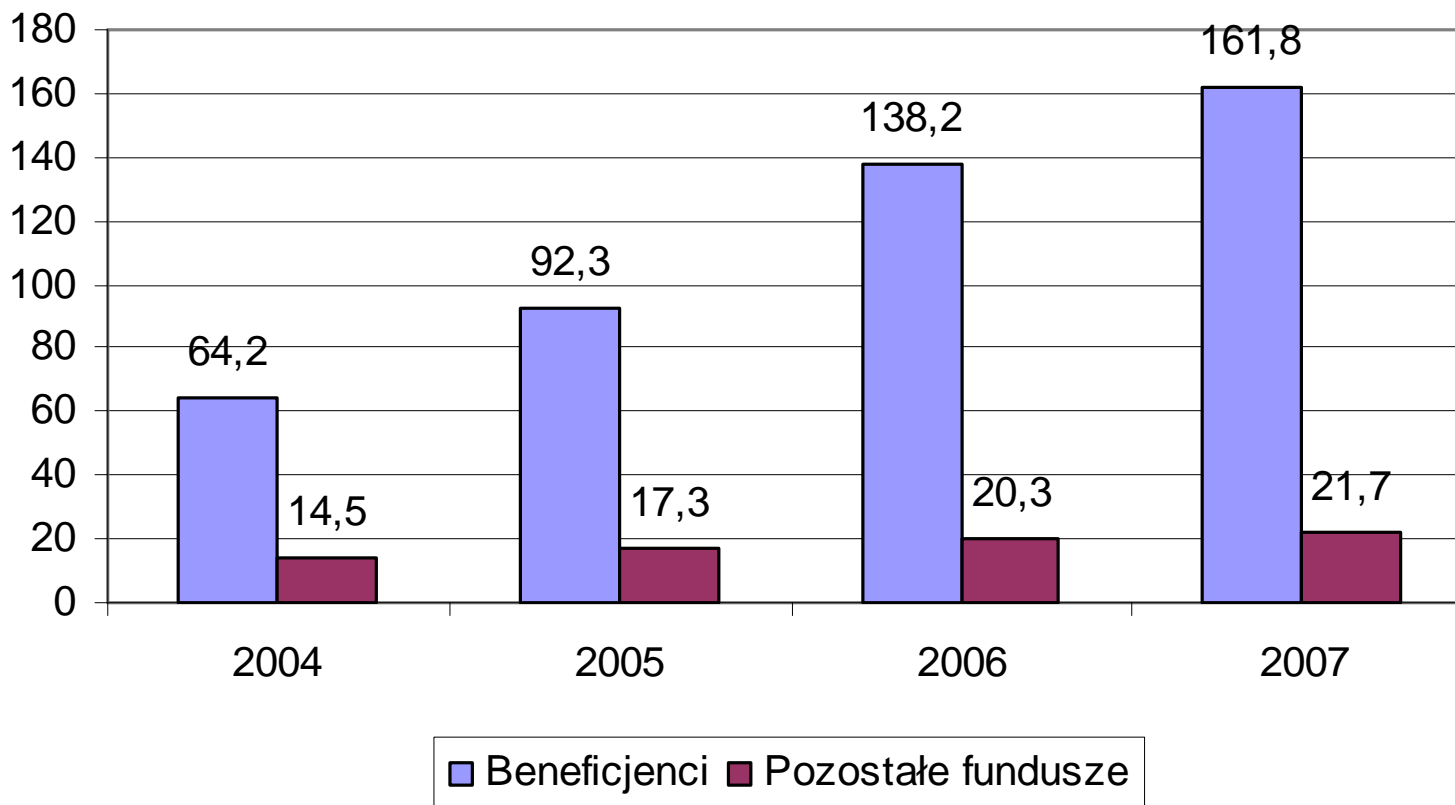

UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

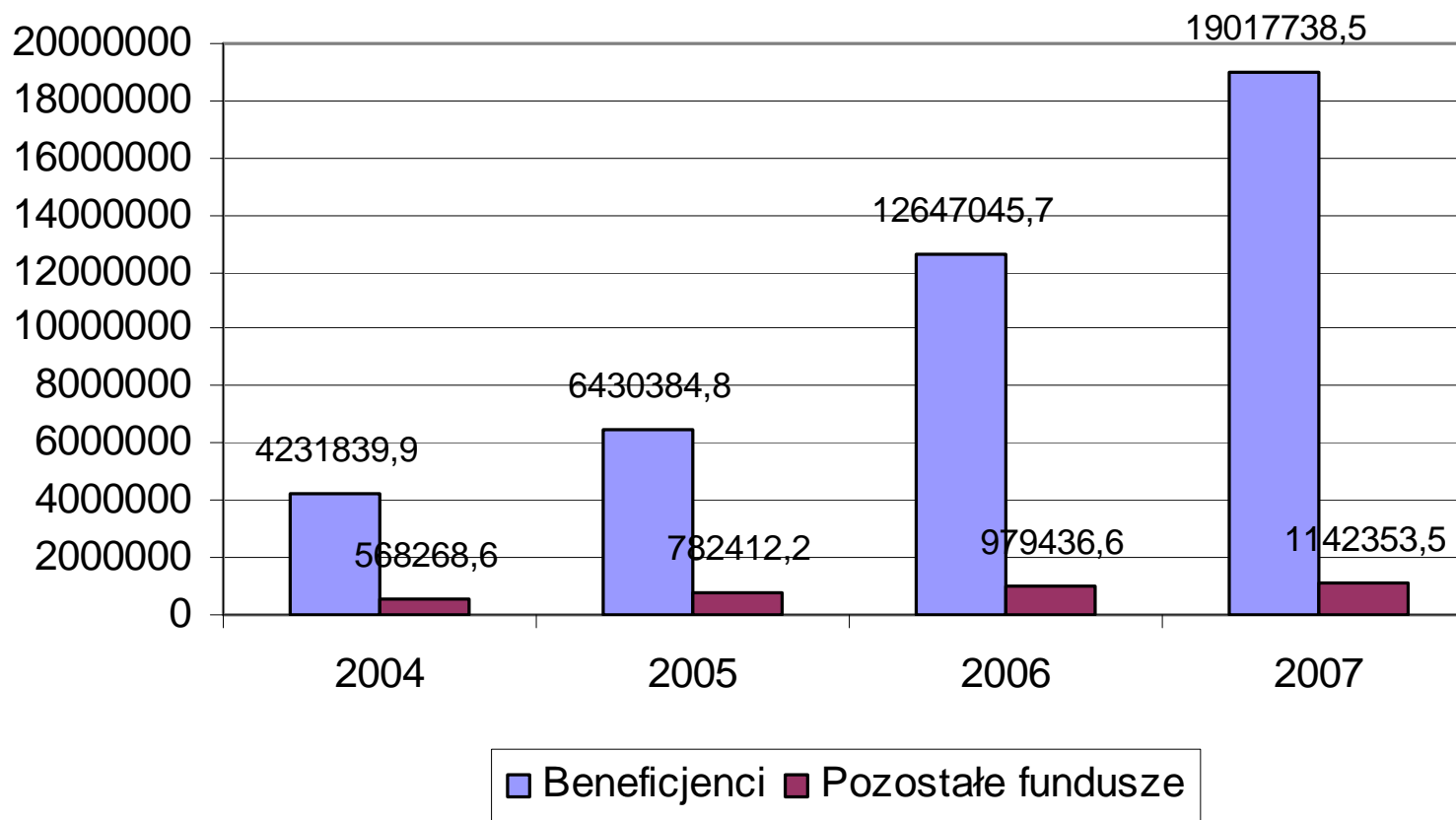

Parametry udzielanych poręczeń

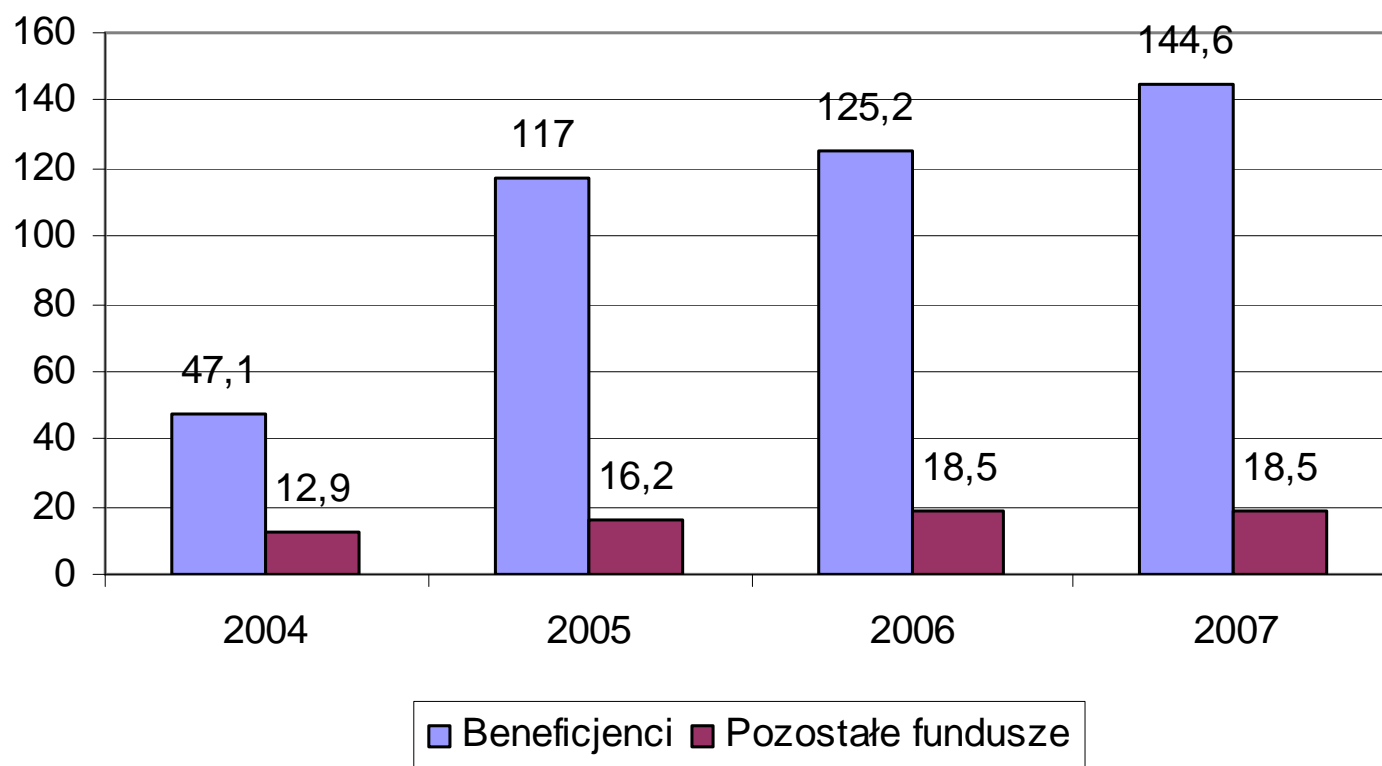
Średnia liczba udzielonych w danym roku poręczeń

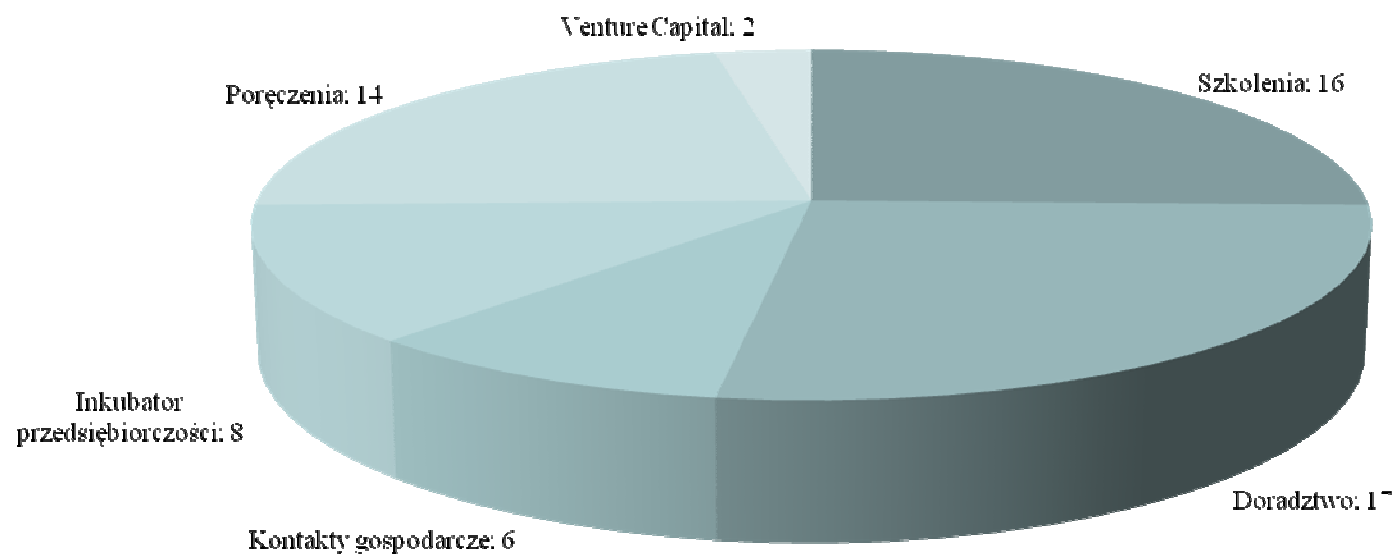

Średnia wartość udzielonych w danym roku poręczeń

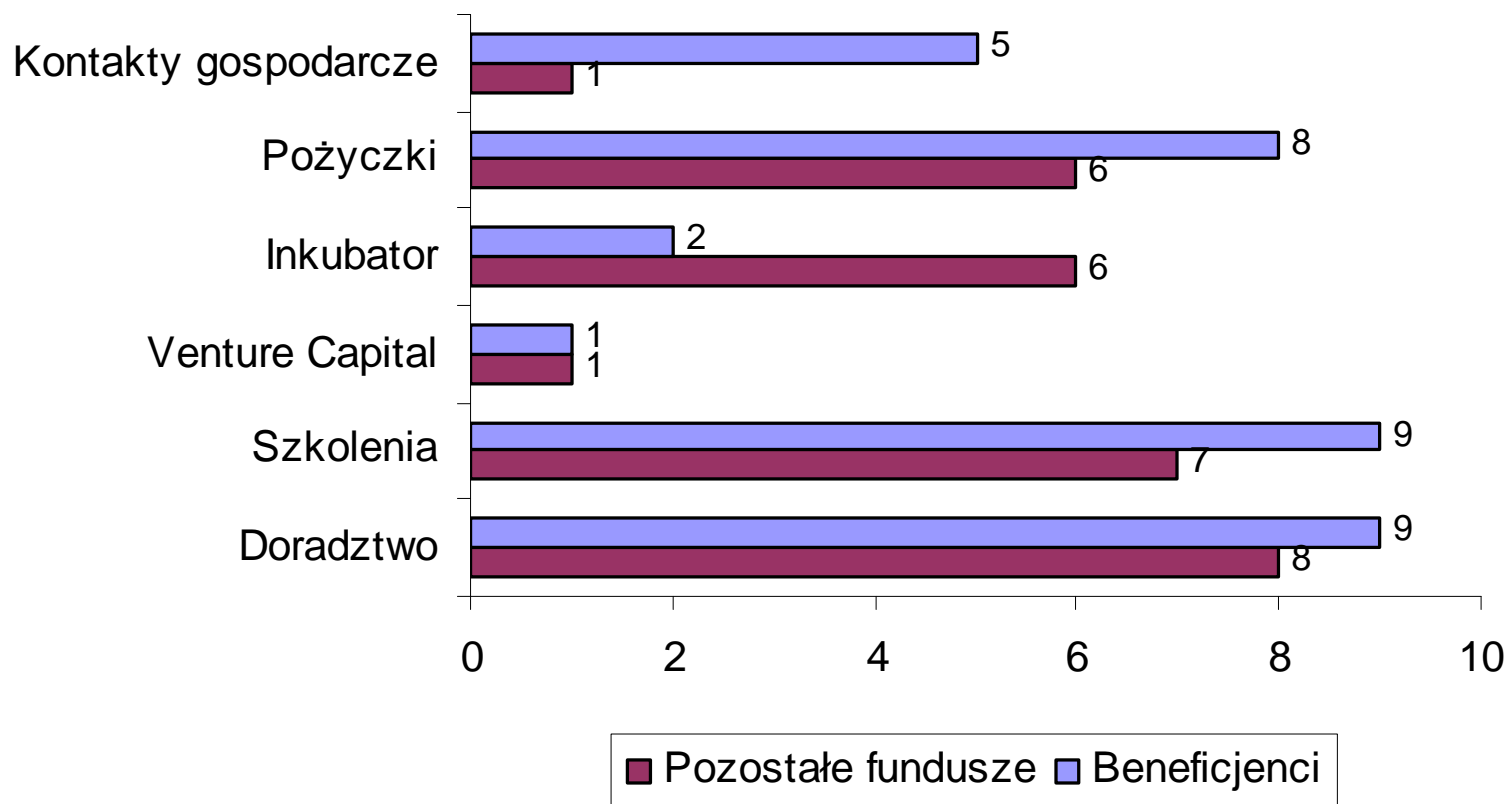
Średnia liczba przedsiębiorstw, które uzyskały poręczenie w danym roku

Dodatkowe usługi

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

FUNDUSZE PORĘCZENIOWE

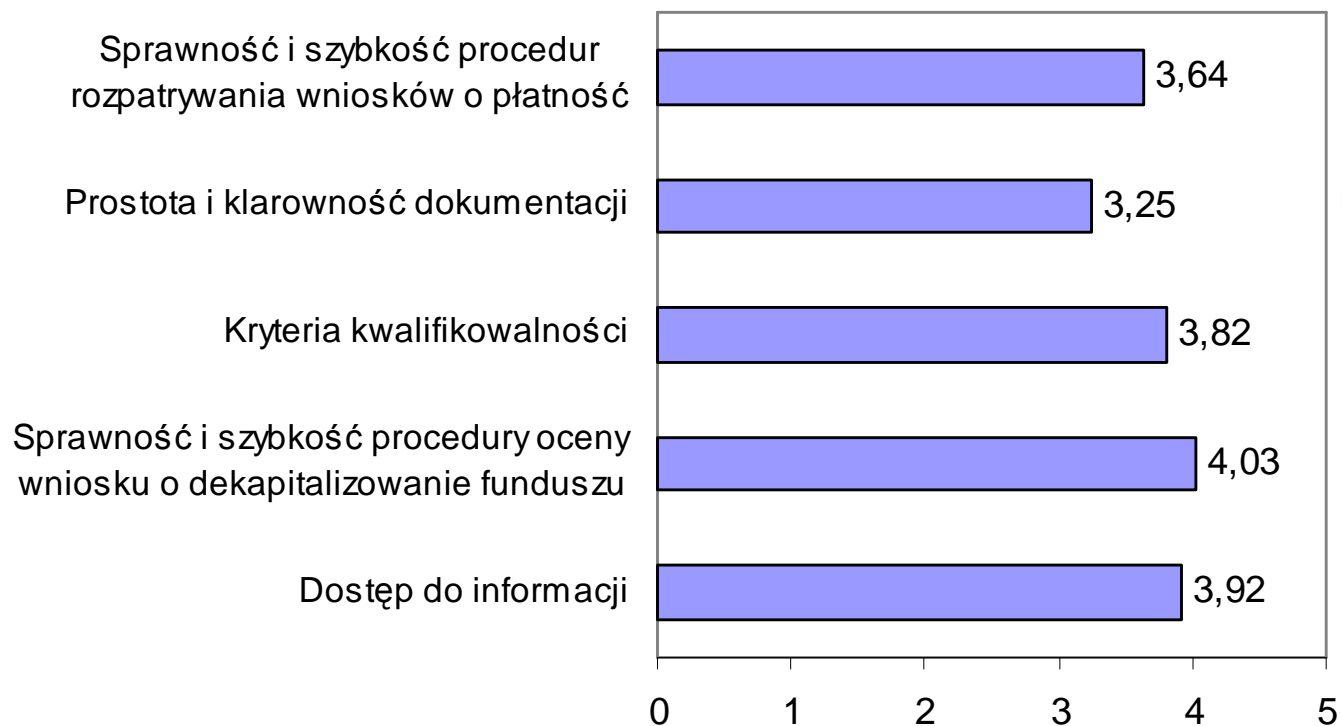
Opinie i oceny
przedstawicieli funduszy poręczeń kredytowych

UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Poddziałanie 1.2.2 w ocenach beneficjentów

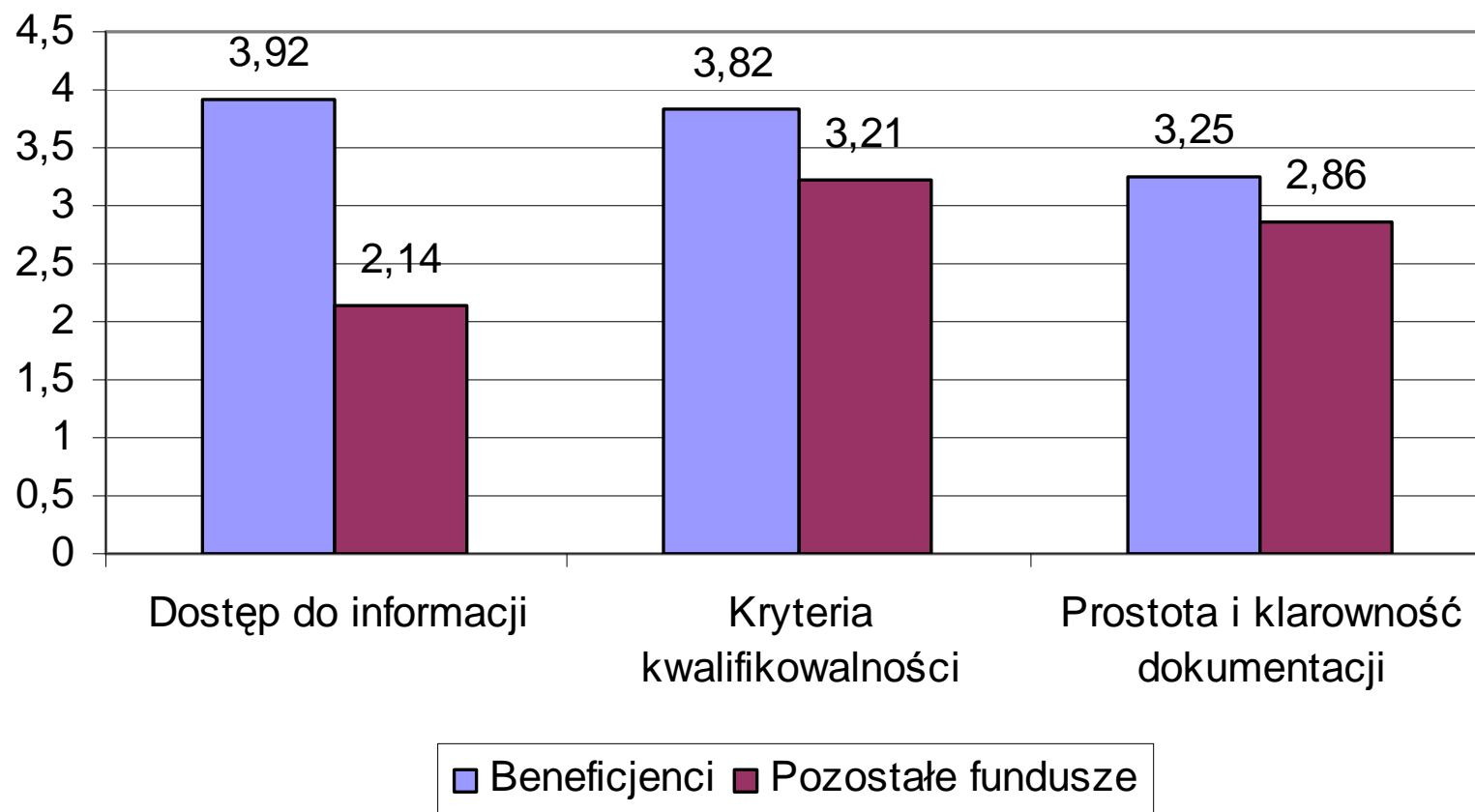
Średnia 3,73

(na skali od 1 do 5)

Opinie i oceny beneficjentów i innych funduszy

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Opinie i oceny beneficjentów

Czynniki, które mogły mieć negatywny wpływ na efekty końcowe projektów (wystąpiły w przypadku 25% funduszy)

- nieprecyzyjne zapisy dokumentacji projektowej, dotyczące zwłaszcza zasad rozliczania dotacji
- niejasne i zmienne zasady absorpcji i rozliczania środków
- niestabilne otoczenie legislacyjne, tj. zmieniające się akty prawne dotyczące programu SPO WKP

- niski poziom aktywności banków współpracujących z funduszem w zakresie dystrybucji poręczeń kredytowych
- pozyskanie niedostatecznej liczby banków, które mogły i chciały współpracować z funduszami poręczeniowymi

- centralizacja: podejmowanie decyzji na szczeblu regionalnym, centralnym

UNIA EUROPEJSKA

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Efekty niespodziewane podczas realizacji projektu **7,1%**

- *„na etapie przygotowania wniosku zbyt ostrożnie ocenił zapotrzebowanie na te środki. Efekt, to realizacja programu na poziomie 254%”*
- *„wystąpienie wewnętrznej konkurencji pomiędzy funduszami poręczeniowymi, które w celu wykonania umowy z PARP zdecydowanie obniżyły pobierane prowizje za poręczenia.”*

Ponad połowa funduszy, które nie skorzystały z dotacji
rozważała udział w programie

Najczęstsze powody nieskorzystania:

- Nie spełnianie wymogów formalnych
- Brak środków na wymagany wkład własny (20% kosztów kwalifikowanych projektu)
- Specyfika regionalna, zbyt duża konkurencja na rynku

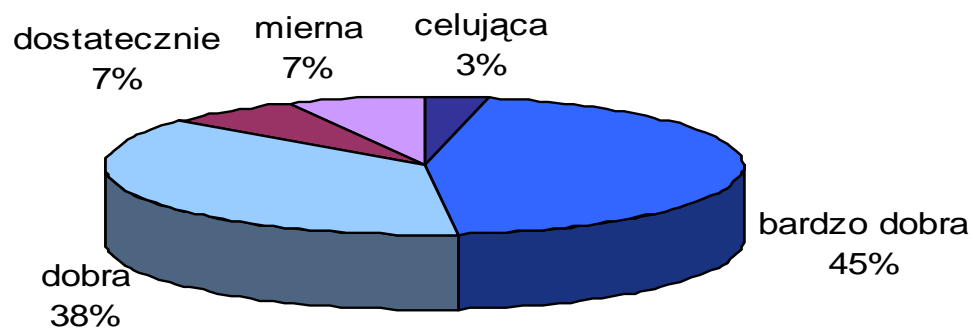
funduszy poręczeniowych

Ocena współpracy z funduszami pożyczkowymi

- Ponad połowa funduszy poręczeniowych (58%) współpracuje z funduszami pożyczkowymi
- W większości przypadków jest to współpraca z jednym funduszem lub dwoma (64%)

Ocena współpracy z funduszami pożyczkowymi

Aby współpraca się polepszyła fundusze poręczeniowe wskazywały potrzebę wprowadzenia kilku zmian, m.in: **7%**

- *dostosowanie metodologii oceny wniosków przez fundusze pożyczkowe do minimalnych wymagań funduszy poręczeniowych w tym zakresie,*
- *usprawnienie przepływu informacji pomiędzy funduszami pożyczkowymi i poręczeniowymi.*

PODSUMOWANIE

Ocena efektów poddziałania 1.2.1 i 1.2.2 SPO WKP

Opinie funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

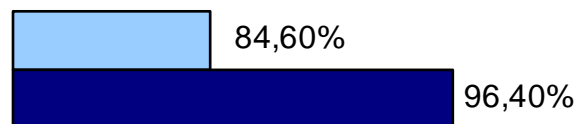
Czy efekty udziału funduszu w SPO WKP w arte były poniesionych nakładów? (TAK)

Czy zasady udzielania w sparcia były dostosowane do potrzeb i charakteru działalności Państwa instytucji? (TAK)

Czy zasady udzielania w sparcia 1.2.1/1.2.2 SPO WKP były dostosowane do potrzeb polskiego sektora MSP? (TAK)

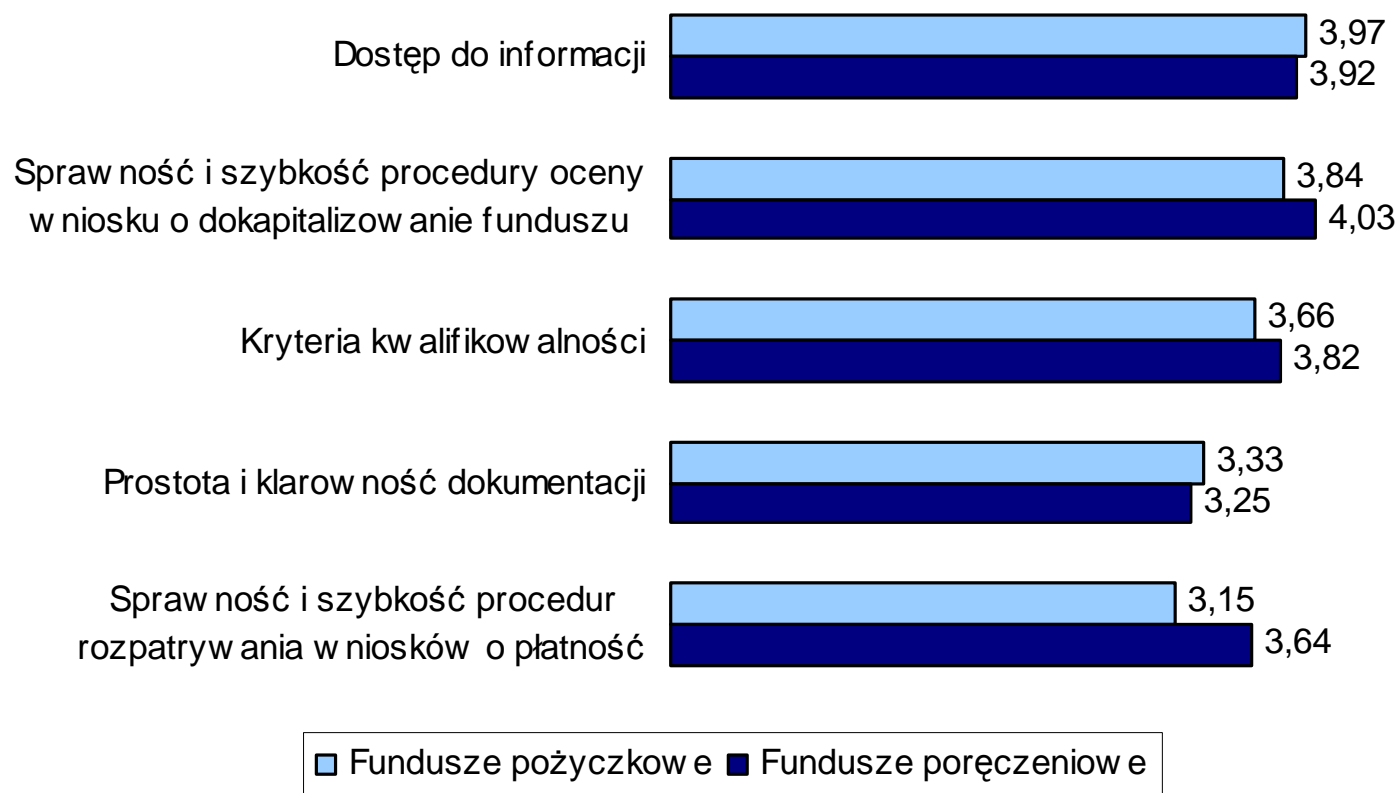
Czy zakres podmiotowy w sparcia ze środków 1.2.1/1.2.2 SPO WKP odpowiada społeczno-ekonomicznym potrzebom regionu? (TAK)

 Fundusze pożyczkowe ■ Fundusze poręczeniowe

Oceny funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

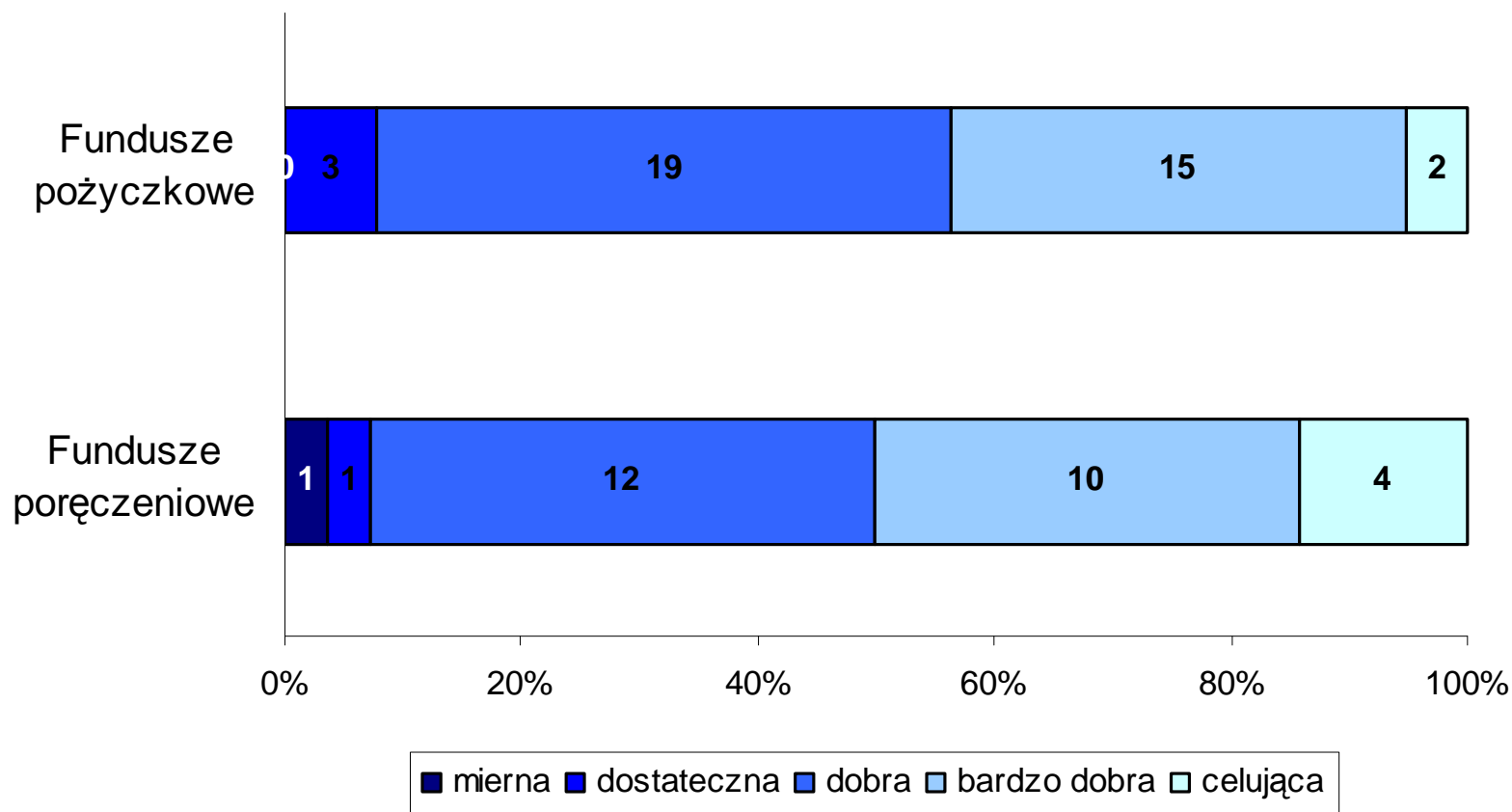

PARP

UNIA DLA PRZEDSIĘBIORCZYCH
PROGRAM KONKURENCYJNOŚĆ

Ocena współpracy z PARP

UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Ocena w skali od 1 do 6

EFEKTY WSPARCIA SPO WKP WŚRÓD KLIENTÓW FUNDUSZY

Aktualnie na zlecenie Instytucji Zarządzającej SPOWKP realizowany jest II etap ewaluacji działania 1.2:

„Ewaluacja trafności interwencji i efektów realizacji działania 1.2 SPO-WKP (w szczególności wpływ interwencji na MSP)”

Badanie wśród firm korzystających z usług funduszy pożyczkowych i poręczeniowych

Wyniki ewaluacji ukazały się na przełomie 2009 i 2010 r.

Dane o klientach funduszy

We wszystkich rodzajach informacji przeważa **dokumentacja papierowa** od **62% do 80%** funduszy posiada w tej formie informacje o przedsiębiorstwach

Drugą, najbardziej rozpowszechnioną formą gromadzenia danych o firmach jest **arkusz kalkulacyjnych** typu Excel średnio **32%** (fundusze poręczeniowe), **34%** (fundusze pożyczkowe)

Formę mieszaną stosuje średnio 30% funduszy, a **relacyjne bazy danych** typu Access **14%** (fundusze poręczeniowe), **26%** (fundusze pożyczkowe)

Największe braki występują w poniższych kategoriach danych:

- Adres e-mail
- Osoba reprezentująca firmę z KRS
- Osoba kontaktowa
- Sektor działalności przedsiębiorstwa

Informacje o metodologii pomiaru nowych miejsc pracy

- Sposób ewidencji rezultatów działalności funduszy tj. informacja o liczbie nowych miejsc pracy stworzonych dzięki udzielanym pożyczkom/poreczeniom, jest bardzo zróżnicowany.
- W przypadku większości funduszy, dane na temat wskaźników zatrudnienia pochodzą głównie z wniosków, z dokumentacji złożonej przez pożyczkobiorcę bądź też z druków ZUS.
- Część funduszy (około 20%) wprowadza własne metody ewidencjonowania, które dostosowane są do specyfiki działalności danego funduszu.
- Część weryfikuje te dane poprzez wizyty monitorujące, ankiety telefoniczne, analizę dokumentacji firmy (zaświadczenia ZUS DRA).

Dziękuję za uwagę!

PEŁNE WYNIKI EWALUACJI NA STRONIE PARP:

<http://www.parp.gov.pl/index/index/110>

